

GARANCIA

Az agrárszektor meghatározó hitelintézete kívánunk lenni

A Takarékcsoport célja, hogy az ország egyik legnagyobb, legkorszerűbb és legbiztonságosabb pénzügyi csoportjává váljon, amely a teljes vidéki Magyarországot lefedő egységes, korszerű banki szolgáltatásokat kínál. A Takarékcsoport hagyományosan kiemelkedő feladatot lát el a hazai mikro-, kis- és középvállalkozások, illetve az agrárágazat hitelezésében. Üzleti stratégiája is erősödő szerepvállalást céloz meg ebben az ügyfélkörben. Miként vélekednek a KKV-k és az agrárszektor hitelezéséről? Milyen elképzeléseik vannak a gazdálkodói kör kiszolgálásáról? A kedvezményes alapítványi kezességvállalásnak milyen szerepe lehet elképzeléseik megvalósításában? Erről beszélgettünk Vida Józseffel a Takarékbank elnök-vezérigazgatójával.

Milyen stratégiai célt követ a Takarékcsoport?

A takarékszövetkezeti szektor története legnagyobb reformját hajtjuk végre: az 51, sokszor egymással konkuráló takarékszövetkezet helyett 12 új, regionális takarékcsoportot hozunk létre, az egyes régiók társadalmi és gazdasági adottságait figyelembe véve, beleértve az ügyfélkört és a térségi termelési értékláncokat is. A központi kereskedelmi bank komplex, prémium szolgáltatásaival áll a vállalati ügyfelek rendelkezésére, a jelzálogbank a refinanszírozásban kap szerepet, míg a takarékszövetkezetek kisbanki funkcióval fenn tarják a szektor hagyományos jelenlétét vidéken. Ez a folyamat természetesen nagyfokú profiltisztulással jár, amittől a kiszolgálás minőségi javulása várható.

A szervezeti átalakulás mellett komoly informatikai fejlesztések is zajlanak, ami lehetővé teszi, hogy a Takarékcsoport egységesen, korszerű szolgáltatásokkal erősítse pozícióit a piacon. Minden eddig meglévő és potenciális ügyfelet is el kívánunk érni, és magas színvonalon ki akarunk szolgálni. Megőrizzük mély vidéki beágyazottságunkat, a vidéki ügyfelekkel kialakított szoros, mindennapi kapcsolatunkat.

„A Takarékcsoport célja, hogy az ország egyik legnagyobb, legkorszerűbb és legbiztonságosabb pénzügyi csoportjává váljon”
Vida József

A bankszektor hogyan segítheti a KKV-k elképzeléseinek megvalósítását?

A nagyvállalatok stabil banki kapcsolatokkal bírnak, nemzetközi kapcsolataik révén is könnyen juthatnak forrásokhoz, ráadásul tetemes saját forrással is rendelkeznek. Alapvetően tehát a KKV-szegmens az, ahol a bankok hitelkínálatának és a vállalkozások hitelkeresletének egymáshoz illesztését erős piaci verseny befolyásolja. Ugyanakkor a KKV-szektor fejlődésének, finanszírozásának előmozdítását a nemzeti és az európai szintű gazdaságpolitikák is kiemelten kezelik. Így az ebbe a szegmensbe tartozó vállalkozások a banki hitelezésen túl is gyakran számos további forráshoz juthatnak, ilyenek például az EU források, illetve az államilag támogatott és/vagy jegybanki finanszírozási programok. A banki hitelezés szempontjából a KKV szegmens nagyon perspektivikus terület, hiszen most lehet kialakítani azokat az üzleti kapcsolatokat, amelyek a jelenlegi forrásbőség esetleges szűkülését követően meghatározóak maradhatnak. Ezért a bankok számára érdemes aktívan részt venni nemcsak a KKV-szektor klasszikus hitelezésében, hanem az alternatív források közvetítésében is, hiszen akár „keresztértékesítés”, akár tanácsadás révén meg-erősíthető és/vagy bővíthető egy hosszú távon is sta-

bil ügyfél-portfólió. Ezt a folyamatot az is segíti, hogy a jelenlegi hazai gazdasági körülmények között mérsekülődtek a szektor finanszírozásának kockázatai, ami a potenciálisan kihelyezhető hitelvolument bővíti.

Mik hatnak kedvezően a KKV-k fejlődési és növekedési lehetőségeire?

Épp az előbb elmondottakból következik, hogy banki szempontból a kedvező makrogazdasági környezet csökkenti a tradicionálisan magas kockázatú KKV szektor hitelezési kockázatát, így a banki hitelezési kedv is növekszik. Emellett a gazdasági növekedés, a fogyasztás és a beruházások alakulása kedvezően hat a KKV-k fejlődési és növekedési lehetőségeire, ez természetesen újabb banki hitelkeresletet generál, amelyet lehetőség szerint ki kell használnunk.

Milyen termékekkel, eszközökkel, szolgáltatásokkal tudja segíteni a Takarékszövetkezet a mikro- és kisvállalkozási hitelezését?

A mikro- és kisvállalkozási hitelezést elsősorban a gyors, áttekinthető, egyszerű hiteltermékeken keresztül kívánja a Takarékszövetkezet támogatni. Elsődleges feladatunknak tartjuk a vidéki mikro- és kisvállalkozások kiszolgálását. A Takarékszövetkezet nagy előnye, hogy helyben működik, évek, évtizedek óta ismeri az adott vállalkozásokat és a működésüket. A központosított termékfejlesztésen keresztül hatékonyan és a vállalkozások igényeire igazodó termékek kialakításával fejlesztjük szolgáltatásainkat. Különös hangsúlyt kap az ismert és népszerű Széchenyi Kártya programhoz tartozó hiteltermékek köre. E területen a Takarékszövetkezet a piacvezető, több mint 30 százalékos részesedéssel. Az elkövetkező időszakban egyebek mellett a következő termékfejlesztési feladatokra koncentrálnak: a Vidékfejlesztési Program pályázatainak lehívásához illeszkedő komplex garancia és hitelkínálat biztosítása, úgynevezett gazdacsoportok kialakítása, új hiteltermékekkel és az agrárszektorra szabott kedvezőbb feltételekkel, a vállalkozói generációváltás és földvásárlás támogatása új finanszírozási megoldással, valamint új vállalati folyószámlahitel típus bevezetése.

Az agrárhitelezési politikának melyek a legfontosabb jellemzői?

A Takarékszövetkezet üzleti stratégiájában hangsúlyos szerep jut a mezőgazdasági és az élelmiszeripari vállalkozások finanszírozásának. Jelenleg elsősorban a viszonylag kisebb vállalkozások körében vagyunk népszerűek, sőt, piacvezetők. De a nagyobb ügyfelek körében is erősíteni kívánjuk jelenlétünket. Összességében az agrárszektor meghatározó hitelintézete kívánunk lenni. Ezt szolgálja az is, hogy régiós rendszerben működő, dedikált értékesítési hálózatot működtetünk, és egy önálló Agrár Igazgatóságot állítottunk fel. Az egyéni és családi gazdaságok körében nagyobb hangsúlyt kívánunk fektetni a termékforgalom-alapú adósságpotenciál-számításoknak. Továbbá, pénzügyi, finanszírozási modelljeinkben még hangsúlyosabban szeretnénk megjeleníteni az agrár, illetve az élelmiszeripari szektor finanszírozási jellegzetességeit.

Az agrárvállalkozások finanszírozását milyen sajátos banki megoldásokkal, termékekkel segítjük?

Egyszerű termékstruktúra kialakítására törekszünk. Hiteltermékeink lényegében az alábbi néhány termék kategóriába illeszthetők bele, amelyek valamennyi ügyfél igényét képesek kielégíteni. Ezek a folyószámla típusú, könnyített fedezetű hitelek; a támogatások előfinanszírozását szolgáló; a forgóeszköz-finanszírozást segítő; a beruházási típusú és cégvásárlást célzó hitelek. A már meglévő ügyfélkörünk számára testreszabott megoldásokat igyekszünk kínálni. Ugyanakkor a megcélzott új gazdasági területek és gazdálkodói szegmensek kiszolgálásához további termékek fejlesztése szükséges. Ilyen például a termőföldvásárlási-hitelkeret, a generációváltás finanszírozását célzó, illetve a cégek koncentrációját elősegítő, vagy a készletfinanszírozási hitelkonstrukciók kialakítása.

A vállalkozások hitelezésében milyen szerepe van az alapítványi kezességnek?

Nagyon jelentős, mivel mind a meglévő termékeinknél (például Agrár Széchenyi Kártya, Gazdakártya), mind az újaknál szerepet szánunk az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) intézményi kezességének. A hitelezési aktivitás növelése elképzelhetetlen az intézményi jellegű kockázatmegosztás hangsúlyos igénybevétele nélkül. A magasabb kockázati profilú cégek kiszolgálásánál alapvetően támaszkodunk az AVHGA által kínált portfólió garancia megoldásokra. Ennek alapján tervezzük a jövőben is terméket fejleszteni, és hosszú távú, kölcsönösen eredményes, stratégiai együttműködésre törekszünk az alapítvánnyal.

Hogyan alakulhat a következő években a mikro-, kis- és középvállalkozási, illetve az agrárhitelezési tevékenység?

A KKV-szektor hitelezése továbbra is erős dinamikájú terület maradhat. A KKV hitelezés területén a bankok közötti verseny fokozódni fog 2018-ban. Ez a verseny most még csak a legjobb adóminősítésű cégek esetében éles. Várható, hogy a kockázati elvárások enyhülésével a verseny áttevéődik a kevésbé erős vállalkozások irányába is, de ez egyben fokozott óvatosságot igényel. Ebben az esetben csak megfontolt hitelezési tevékenységgel, az ügyfelek mélyebb megismerésével, szoros ügyfélkapcsolattal lehet pozitív eredményt elérni. A Takarékszövetkezet hagyományos ügyfélközeli kiszolgálási modellje ebben a versenyben kifejezetten előnyös, így lendületes hitelezési piaci növekedésük továbbra is folytatódhat.

Megítélésünk szerint a KKV-szektor hitelezési aktivitását több tényező és folyamat is erősíteni fogja az előttünk álló időszakban. Ilyen hatással lehet a Vidékfejlesztési Program nyertes pályázatainak tömeges megvalósítása 2018-tól kezdődően, a várhatóan 2018-2019-ben is alacsony kamatszint, avagy az agrárágazat támogatott és kedvezményes finanszírozási konstrukcióinak megléte. Nagy lehetőséget látunk a generációváltás és cégtranzakciók finanszírozásában. A gazdálkodók, illetve általában a KKV-k nagy része esetében ugyanis a közeljövőben lesz időszaki a gazdaság, a vállalkozás átadása a fiatalabb generációknak, vagy értékesítése új külső szereplők számára.

A közvetlen támogatások előlegeinek kifizetése

A Földművelésügyi Minisztérium (FM) 2017. október közepén tette közzé azt a rendeletét, amely meghatározta a közvetlen agrártámogatások 2017. évi keretösszegét. Ezek alapján kezdte meg 2017. október második felében a Magyar Államkincstár a különféle támogatási előlegek folyósítását.

A vonatkozó FM rendelet szerint az egységes területalapú támogatás keretösszege mintegy 228 milliárd forint, a támogatható terület legfeljebb 4,97 millió hektár, a kifizethető támogatási előleg pedig hektáronként legfeljebb 32 110 forint lehet.

Az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági tevékenységre nyújtandó támogatás, valamint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartásához járó (zöldítési) támogatás keretösszege kb. 125 milliárd forint, a támogatható terület legfeljebb 4,97 millió hektár. A folyósítható előleg hektáronként maximum 17 643 forint.

A termeléshez kötött közvetlen támogatások esetében támogatási jogcímenként hektár és állategyed alapon történik a kifizetés. A támogatásból kifizethető előlegek maximális mértékei az alábbiak: anyajuhtartás 5236, anyatehéntartás 31 859, hízottbika-tartás 12 757, tejhasznú tehéntartás 71 828 forint állategyedenként; rizstermesztés 158 559, cukorrépa termesztés 100 474, zöldség-növény termesztés 60 401, ipari zöldség-növény termesztés 41 603, ipari olajnövény termesztés 51 303, extenzív gyümölcsstermesztés 51 219, intenzív gyümölcsstermesztés 85 647, szemes fehérjetermék-kormány-növény termesztés 36 005, szálas fehérjetermék-kormány-növény termesztés 16 399 forint hektáronként.

A fiatal mezőgazdasági termelők támogatására 3,9 milliárd forint áll rendelkezésre, a támogatható terület mintegy 220 ezer hektár, előlegként hektáronként legfeljebb 14 766 forintot lehet kifizetni.

A hazai élelmiszer-feldolgozás fejlesztése alapítványi segítséggel

A mezőgazdasághoz szervesen kapcsolódik a magyarországi élelmiszer-feldolgozóipar. A mezőgazdasági kapacitások stabilizálásában, illetve az ágazatban rejlő lehetőségek kihasználásában alapvető szerepe van a több hozzáadott értéket, magasabb foglalkoztatást és jövedelmet biztosító élelmiszeripar fejlesztésének. Ezen a téren az elmúlt másfél évtizedben elmaradás mutatkozik. A fejlesztésekbe inkább a nemzetközi tulajdonban levő vállalkozások kapcsolódtak be. A kormány 2012-ben stratégiai ágazattá nyilvánította az élelmiszeripart, majd 2015-ben kidolgozta az ágazat stratégiáját, amely a hatékonyság javítását és a jövedelemtermelő képesség javítását célozza. A közelmúltban pedig a szektor további erősítése érdekében a kormány elfogadta élelmiszerbiztonsági akciótervét. A tapasztalatok szerint ugyanis, a hazai élelmiszer-gazdaság időről időre megmutató piaci bizonytalanságai azzal is magyarázhatók, hogy továbbra is domináns a mezőgazdasági nyersanyagexport, s az agrárium feldolgozott termékkel a szükségesnél kisebb mértékben tud belépni a hazai és a világpiacra. Az akciótervben kiemelt szerepet kap a belföldi piacon

való megjelenés segítése, amely nélkül nem lehet hatásos az exportra történő termelés sem. Az előttünk álló években az élelmiszer-feldolgozás fejlesztésére mintegy 300 milliárd forint támogatási forrás áll rendelkezésre. A vállalkozói források dinamizálásával a 2020-ig tartó uniós támogatási periódusban a Vidékfejlesztési Program (VP), illetve a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretében pályázhatók olyan támogatási források, amelyek komoly mértékben hozzájárulhatnak az ágazat versenyképes fejlődéséhez. Az ehhez kapcsolódó fejlesztések megvalósítása 2018-tól kezdődően vehet nagyobb lendületet. Az élelmiszer-feldolgozó ipari fejlesztések finanszírozást segítheti, gördülékenyebbé teheti az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes intézményi kezességvállalása, amely a VP keretében vagy azon kívül megvalósuló beruházások megvalósításakor is igénye vehető, akár a támogatás-előfinanszírozási, akár a beruházási, akár a fejlesztéshez kapcsolódó forgóeszközhitel vagy a támogatási előleg felvételét biztosító bankgarancia felvétele esetében is.

Egy kis Dánia Békésben

Gádoros határában működik a Dan-Farm (Hungary) Kft., az ország egyik legkorszerűbb sertésenyésztő gazdasága. Érdekes közelebbről megismerni a vállalkozás tevékenységét, tanulmányozni azt a szakmai szemléletet, gazdálkodási formát, amelyet a sertésenyésztésben élenjáró Nyugat-európai országok hoztak.

Sarusi-Kis Tamás ügyvezető igazgató a vállalkozás bemutatását az alapítást megelőző gazdasági helyzet ismertetésével kezdi.

- A dán sertésstartók kinőtték a kis családi gazdaságukat és újabb lehetőségeket kerestek a megtakarított pénzüket befektetésére. Ezeket a megtakarításokat nem az állattartással túlterhelt Dániában próbálták termelésbővítésre fordítani, hanem Lengyelország, Románia, Szlovákia, Csehország, illetve az Európai Unió határain kívül Ukrajna és Oroszország irányába nyitottak. A célországok közül Magyarország messze kiemelkedett, egyrészt kitűnő gazdaságföldrajzi adottságai miatt, másrészt az agrárok magas

színvonalának köszönhetően, amely mind alap-, közép-, és felsőfokon nagyon jó volt. E mellett kiváló az infrastruktúra, az autópálya hálózaton relatíve gyorsan és könnyedén el lehet jutni az ország bármely pontjára. Egy-két éves tanakodás után döntöttek el, hogy hol legyen az új telephely. Itt, Békés megyében Gádoros mellett, egy bekötő út végén találták meg a megfelelő helyszínt, ahol korábban semmilyen állattenyésztés nem volt. Zöldmezős beruházként terveztek egy kétezer kocás sertéstelepet. Az átmeneti időre, amíg az új telephely megkezdhetné volna a működését, valahol inkubálni kellett a vállalkozást, ezért megvásároltak Orosháza határában egy kisebb sertéstelepet, így ott indult a termelés. A vállalkozás alapításának éve 2002 volt, 2003-ban pedig megérkezett az első tenyésztés Dániából. Úgy tervezték, hogy az állatbiológiai jellemzőket figyelembe véve, rögtön termékenyítenek, és négy hónap múlva már megszülethetnek az első malacok. Ebből több mint három év lett, mert akkor, a hazai bürokratikus engedélyezési eljárások miatt nem tudták megkezdeni az építkezést.

Mikor indulhatott a termelés?

- 2005-ben készült el a telep. Ez volt az első beruházás. Banki hitelből és tulajdonosi forrásból épült meg az első

ezerkocás istálló. Már akkor megtervezte a cég egy fejlesztési lépéssort. Úgy kértük meg az engedélyeket, hogy a teljes kapacitás ennek a végére kétezer kocás lesz. 2007-2008-ban meg is kezdtük az állatállomány duplázását. Akkor már pályázatot nyújtottunk be az EMVA támogatásért, illetve az európai uniós és hazai támogatás mellett bankhitellel és tulajdonosi finanszírozással valósítottuk meg a második telepfejlesztést. Így értük el 2009-ben a 2200 kocás állományt, a tervezett méretet. 2017-ben egy további fejlesztéssel saját erőből és banki forrásból egy új épület létesítésével 2500 kocára tudtuk növelni az állományt. A banki finanszírozásra tendert írtunk ki, melynek győztese a Budapest Bank lett. Úgy láttuk, hogy ez a bank áll szakmailag legközelebb a mezőgazdasági termeléshez, azon belül is az állattenyésztéshez, szakértőik valódi összekötő kapocsként tevékenykednek a termelő és a pénzügyi világ között.

Hogyan folyik a tenyésztői munka egy magyarországi dán telepen?

- Jelenleg 2500 kocával dolgozunk, a gádorosi telepen. Itt történik a kocák termékenyítése, a vemhesség szakasz menedzselése, majd a fiaztatás. Ezt követően a kishatékony malacokat saját járművünkön átszállítjuk a másik telepre, és ott neveljük őket 25 kilósra. A malacok 95 százaléka egy nagykereskedő cég közvetítésével hazai hízalókhoz kerül. Öt nagy hízaló partnert látunk el malaccal. Az öt-tíz százalékot, ami nem felel meg az első osztályú malac kategóriának, mi magunk meghízaljuk és egy hazai nagy szövetkezet tagjaként értékesítjük vágóhídra. Állataink a világ élvonalába tartozó DanAvl genetikát képviselik, ez a sertés Dánia exkluzív hibridje. Kiemelném ennek a fajtának a kiváló szaporaságát, a magas növekedési potenciálját, a növekedés gazdaságosságát, ami a fajlagos takarmányhasznosítási mutatóban jelenik meg. Ez azt mutatja meg, hogy az egységnyi hústömeg előállításához mennyi takarmányt használ fel a sertés. Ebben, azt gondolom, hogy a világon élenjárunk. A hízalási fázisban napi egy kiló körüli ennek a sertésnek a tömeggyarapodása, amihez átlagos körülmények között 2-2,5 kiló takarmányt használ fel. A legjobb dán telepen 2,2 kilogramm takarmánnyal képesek egy kilogramm tömeggyarapodást előállítani. A legjobb telepi szinten naponta 1,1-1,2 kg gyarapodást el tudnak érni, de ehhez mindennek a helyén kell lenni.

Mi a siker kulcsa?

- Amikor ezt kérdezték a dán tulajdonostól, azt mondta, hogy 30% genetika, 30% technológia, 30% menedzs-

ment és 10% szerencse. Ezt azt jelenti, hogy a siker 90%-át befolyásolni tudjuk. Nagyon fontos megállapítás, különösen Magyarországon, ahol a termelők főleg a piacra, a sertésárakra hivatkoznak, az árak változásától várják, hogy sorsuk jobbra fordul. Ezzel szemben tudomásul kellene venni, hogy a piac olyan tényező, ami a 10% szerencsébe tartozik, vagyis nem tudjuk befolyásolni. A német tőzsdén múlik a malacár, meg a hízó ára, a gabona árát a francia tőzsde és a chicagói tőzsde szabja meg. Ezért nekünk arra a 90%-ra kell figyelni, amit befolyásolhatunk, vagyis a lehető legalacsonyabb költséggel a lehető legnagyobb kibocsátást érjük el. Mai szemmel én a menedzsment szerepét a 30% helyett 50% fölé tenném. Ha már megvan a működő üzem, benne a technológia, a genetika, akkor nyilvánvalóan emberi oldalról kell egyre többet tenni, ez az, ami Dániában és nálunk is a legnehezebb. Generációs probléma, hogy nehéz megfelelően képzett fiatalokat kapni. Meg kell szeretetni a fiatalokkal ezt a szakmát. Összefoglalva azt mondhatom, hogy nem a piaccal, az árakkal kell foglalkozni, mert amíg te vagy a legjobb, addig jöhet akár milyen ár, akár milyen válság, akik a versenyből kiesnek, téged fognak erősíteni.

Munkakultúrában van-e mit tanulnunk a dánoktól?

- Ami még a dánok titka, - a kördiagram mellett - a történelmükből adódik. Dánia egykor Európa egyik legszegényebb országa volt. Akkor megfogták egymás kezét, megtanultak a németektől krumplit termelni, rájöttek, hogy trágya is kell a homokra, aztán kéz a kézben kökemény munkával éjt nappallá téve dolgoztak. Ezt a mai napig meg tudták tartani. Jelenleg is rengeteg formája van a tapasztalatcserének, a tudás átadásának. Rendszeresen összejárnak, vannak közöttük kiválók, gyengék, közepesek és jó termelők. Ez folyamatosan változik: egyszer jó valaki, aztán lemarad. Most én segítek, holnap meg nekem segítenek. Ez óriási erő. Nemzetközi formája is van ennek a tapasztalatcsere programnak, mi is tagjai vagyunk. Egyértelmű, hogy a Dánián kívüli tőkét is úgy tudják hatékonyan működtetni, ha az üzemet bevonják ebbe a rendszerbe. Jellemzően dánok működtetik ezeket a tapasztalatcsere jellegű rendszereket tulajdonosi szinten, cégvezetői szinten és telepvezetői szinten. Évente kétszer 10-15 főből álló csoportokban összehívják a menedzsmentet, s a termelési eredményeiket egy algoritmus alapján elemzik. Gyakorlatilag egész Dánia egy szoftvert használ, nincs vita, hogy ki hogyan számol. Még mielőtt találkozánk, kielemezzük az előzetesen bekért anyagokat, majd kiküldik az értéke-

lést, ezt követően pedig mindig másik telephelyen összeülünk, megbeszéljük, hogy ki mit csinál jobban, mit tudunk egymástól tanulni. Már más magyar tagokat is delegáltunk, mert nyitott a kör, olyanok is részt vesznek a tapasztalatcserén, akik vállalkozásában nincs dán tulajdon. Pontosan tudják a dánok, hogy olyan tudást is vihetnek haza, ami a magyarországi tapasztalatokból születik meg.

A tervekről a következőket mondta az ügyvezető.

- A megfogalmazott cél a 2500 kocás méretről három éven belül 8500 kocára növelni az állományt. Vásároltunk két újabb telephelyet Békés megyében. Az egyik helyen zöldmezős beruházként egy 4000 kocás telepet és kapcsolódó malacnevelő létesítményt terveztünk megépíteni. A jelenlegi 2500 kocás telepet 4500 kocásra tervezzük bővíteni. Elmentünk a maximális hitelig, amennyit - az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességvállalását is beszámítva - a banktól lehet kapni. Ez is szemlélet kérdése - és dán hatás -, hogy a bank úgy kezeli a vállalkozást, mint egy tulajdonos. Tudnia kell megérteni a problémákat, hinnie kell a vállalkozás sikerében, látnia kell, hogy mennyi potenciál van a vállalkozásban. Ha megnézzük, hogy a fejlesztésben mekkora a banki finanszírozás aránya, azt látjuk, hogy jóval több, mint amekkorát általában a magyar gazdálkodók vállalnak. Ha megkérdezzük a hazai vállalkozót, akkor szabadkozik, hogy nem a legkorszerűbb technológiát vásárolta, mert kevesebb hitelt vett fel. Mi elmegyünk a maximális hitelig, a legkorszerűbb technológiáig, mert ez a fejlődés alapja.

„Elmentünk a maximális hitelig, amennyit - az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességvállalását is beszámítva - a banktól lehet kapni.”
Sarusi-Kis Tamás

6 Az országos jégkár-mérséklő rendszer kiépítésének és működtetésének támogatása

Várhatóan 2018 nyár elejéig épül ki és kezd meg működését az országos jégkár-mérséklő rendszer, amely révén évi több tízmilliárd forintos kár előzhető meg a hazai mezőgazdaságban. A jégeső-elhárító rendszer kialakításával a jégeső előfordulásának gyakorisága, valamint a jégesőkben található jégzemcsék mérete és ekképp az általuk okozott kár mértéke is csökkenthető. A már működő megoldásokat kiegészítő és az ezek hatékonyságát is növelő országos jégeső-elhárító rendszer kiépítése valamennyi mezőgazdasági termelő érdekét szolgálja. A kormány kiemelt beruhá-

zasként kezeli a rendszer megvalósítását. Az ország teljes lefedettségét biztosító jégkár-mérséklő rendszer kiépítésének mintegy 1,8 milliárd forintos költségét a Vidékfejlesztési Program keretében, a jégesőkár megelőzésére szolgáló beruházás támogatását szolgáló pályázati konstrukció révén biztosítják, vissza nem térítendő támogatás formájában. A létrehozásra kerülő rendszer előreláthatólag évi másfél milliárd forintos működtetésének finanszírozását nagyrészt a gazdálkodók kárenyhítési befizetései biztosítják, amelyet a kormányzati költségvetés támogatási forrása egészít ki.

Az agrártárca aszályközleménye

A mezőgazdasági termelést sújtó időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény értelmében az aszálykár utáni kárenyhítő juttatás kifizetésének egyik feltétele, ha az adott kárenyhítési évre vonatkozóan az aszályhelyzetről a földművelésügyi miniszter a tárgyév október 31-éig közleményt ad ki. A Földművelésügyi Minisztérium 2017. október végén megjelent - a 2016. november 1-jétől 2017. október 31-éig tartó kárenyhítési évet érintő - aszályközleménye szerint az ország szinte valamennyi járásában, illetve az ott felsorolt járások megjelölt aszályhelyzet volt a szóban forgó kárenyhítési év során. Az agrárminiszteri aszályközlemény megjelenése azonban önmagában nem jogosít fel a kárenyhítő juttatás igénybevételére. A juttatás igénybevételének további feltételei is vannak:

- az aszálykárt a gazdálkodó bejelentette, és azt az agrárkár-megállapító szerv igazolta;
- az aszálykárrel érintett növénykultúrában 30 szá-

zálékot meghaladó hozamcsökkenés és 15 százalékos meghaladó hozamérték-csökkenés (termelésiérték-kiesés) következett be;

- a termelő a kárenyhítési hozzájárulását 2017. szeptember 15-éig megfizette;
- a termelő a kárenyhítő juttatás iránti kérelmét 2017. november 30-ig az erre a célra létrehozott elektronikus felületen benyújtotta.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalékos
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Tenyészkoca állatjóléti támogatás

A Magyar Államkincstár (Kincstár) befejezte a tenyészkoca tartók állatjóléti támogatása igénybevételének feltételeiről szóló 7/2015. (III. 11.) FM rendelet alapján a 2017/2018-as támogatási év I. tárgynegyedévre benyújtott kifizetési kérelmek bírálatát. A nemzeti forrásból finanszírozott intézkedés célja, hogy vissza nem térítendő támogatásban részesüljenek azon gazdálkodók, akik az előírásokon túlmutató, jobb körülményeket biztosítanak a tenyészkocák tartása során. A 2017 júliusában benyújtott kifizetési kérelmek alapján a tenyészkoca állatjóléti támogatásban érintett több mint 700 gazdálkodó részére a Kincstár összesen több mint 1,9 milliárd forint összegű támogatás kifizetéséről intézkedett 2017 novemberében.

7 A kertészet korszerűsítésének támogatása

Magyarország földrajzi és természeti adottságai kiváló lehetőséget biztosítanak a minőségi gyümölcs termesztésére és kereskedelmére. A Vidékfejlesztési Program „Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével” című pályázati felhívásának célja a gyümölcs-termesztés versenyképességének, hozzáadott érték termelésének fokozása az új, innovatív és környezetbarát termesztési technológiák és termesztési módok elterjesztésének támogatása révén. A rendelkezésre álló vissza nem térítendő támogatási összeg mintegy 19 milliárd forint. A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatók:

- új ültetvények telepítése, valamint a meglévő ültetvények felújítása, korszerűsítése, fajtaváltás, művelésmód-váltás;
- ültetvényekben kiépített öntözőrendszer vízellátását biztosító, a vízvisszatartás létesítményeinek létrehozása (víztározók létesítése);

- ültetvényekben kiépített öntözőrendszer vízellátását biztosító öntözővíz-szolgáltató művek létrehozása;
- ültetvények víztakarékos öntözési infrastruktúrájának és kapcsolódó műtárgyainak kiépítése;
- energiatakarékos ültetvényöntözési technológiák beszerzése, az öntözőberendezések energiahatékonyságának javítása.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni pályázó esetén legfeljebb 75, kollektív pályázók esetén legfeljebb 150 millió forint lehet. A támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 50 százaléka, kivéve a Közép-Magyarországi régiót, ahol 40 százaléka. A kollektív, illetve a fiatal mezőgazdasági termelők által benyújtott projektek további 10-10 százalékpont támogatásban részesülhetnek. A támogatási kérelmeket a 2018. március 8-ai hatánapig lehet benyújtani.

Vidékfejlesztési Program: változó létszám-követelmények

A Vidékfejlesztési Program beruházási fejlesztéseket támogató pályázati kiírásai esetében módosultak a létszámfenntartásra vonatkozó elvárások. Az új szabályozás értelmében, a nyertes pályázóknak a projekt megvalósítási időszakában nem, csak a befejezett fejlesztések fenntartási időszakában kell biztosítaniuk a pályázat beadásakor megjelölt foglalkoztatási bázislétszámot, illetve teljesíteniük a létszám növelésére tett vállalásukat. Ez a módosítás elsősorban az állattartó gazdaságok számára jelent nagy segítséget, de más gazdálkodók esetében is sokkal könnyebbé válhat a fejlesztések megvalósítása és fenntartása.

A kedvező változás összesen 17 beruházási jellegű vidékfejlesztési pályázatot érint. Ezek a következők: mezőgazdasági termékek értéknövelése; kertészetek korszerűsítése (öt felhívás); baromfi, szarvasmarhatartó, sertéstartó, juh- és kecsketartó, illetve állattartó telepek korszerűsítése; tárgyatároló építése és korszerűsítése; mezőgazdasági vízgazdálkodás fejlesztése; kisméretű terményszárító építése; borászati termékfejlesztés és erőforrás-hatékonyság javítása; nem mezőgazdasági tevékenységek megkezdése; erdészeti technológiák fejlesztése és erdei termékek feldolgozása.

Nyertes vidékfejlesztési pályázatok

A Vidékfejlesztési Programban (VP) a baromfitartó telepek korszerűsítését támogató felhívásra beérkezett kérelmek esetében hirdettek eredményt 2017 októberében. A kiírás első beadási körében most több mint 200 pályázó részesült kedvező elbírálásban. A nyertesek mintegy 22 milliárd forint vissza nem térítendő támogatáshoz juthatnak hozzá. A VP szarvasmarhatartó telepek korszerűsítését támogató felhívására beadott pályázatok esetében ugyancsak eredményt hirdettek 2017 októberében. Most több mint 500 kérelem kapott kedvező elbírálást, az elnyert támogatás megközelíti a 30 milliárd forintot.

A VP-ben összesen 40 milliárd forint került elkülönítésre a borágazat fejlesztéseinek támogatására. A versenyképeség- és energiahatékonyság javítását célzó kérelmek közül, első körben 2017. október végén közel 500 pályázat részesült pozitív elbírálásban, a megítélt támogatás eléri a 30 milliárd forintot. A nyertes pályázóknak lehetőségük lesz új borászati gépek, berendezések beszerzésére, meglévő technológiák korszerűsítésére, illetve építéssel járó beruházások megvalósítására. A VP juh- és kecsketartó telepek korszerűsítését segítő kiírása esetében szintén 2017. október végén több mint 360 kérelem elfogadására került sor, amelyek teljes támogatása meghaladja az 5 milliárd forintot. Az általános állattartó telepek korszerűsítésére kiírt felhívás keretében pedig mintegy 3,5 milliárd forint támogatásban részesült több mint 100 gazdálkodó.

A beérkezett kérelmek elbírálása, értékelése még nem fejeződött be teljes körben, így a megítélt támogatás összege és a nyertes projektek száma tovább fog nőni az előttünk álló hetekben.

Töretlen a mezőgazdasági beruházások bővülése

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2017. első negyedévében közel 50, a másodikban mintegy 86 milliárd forint értékű beruházás történt a mezőgazdaságban. Az első félévben az agrárberuházások volumene mintegy 30 százalékkal haladta meg a 2016 első félévi szintet. A bővülés az év második felében is folytatódik, a beruházások éves szinten közel 25 százalékos növekedést is mutathatnak, és értékük meghaladhatja a 300 milliárd forintot. Az uniós pályázati projektek megvalósításával a beruházások növekedésének üteme 2018-ban 10-20 százalékos lehet, azok éves értéke pedig megközelítheti a 310-320 milliárd forintos szintet.

A kedvező beruházási klímát több tényező magyarázza. Egyfelől a Vidékfejlesztési Program támogatási forrásai folyósításának jelentős mértékű

felgyorsulása. Egymás után hirdetik ki ugyanis a különféle kiírások nyerteseit, és a pályázatok elbírálási folyamatának további szakaszai is lezárulnak az előttünk álló hónapokban. Például a kertészeti, az élelmiszer-feldolgozási, az állattartási, a borászati stb. területeken egyaránt sokmilliárdos technológia-korszerűsítési, építési, energiafelhasználás racionalizálási fejlesztések indulnak meg. Másfelől a kamat- és finanszírozási környezet is kedvező lehetőséget nyújt a hitelforrások bevonására. A finanszírozást pedig hatásosan segíti az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes intézményi kezességvállalása, amely a beruházások megvalósításának és fenntartásának bármely szakaszában igénye vett hitelhez, vagy a támogatási előleg felvételét biztosító bankgaranciához is kapcsolódhat.

A Vidékfejlesztési Program aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény termesztés
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása
- Együttműködések támogatása a REL és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszűkülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései
- Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdősítés támogatása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Egyedi szennyvízkezelés

GARANCIA